

VERSLAG AVONDCONTROLES NESTKASTEN HILVERBEEK 1969 - 1970

Inleiding:

Dit jaar was het voor de tweede keer dat wij gedurende de wintermaanden de nestkasten 's avonds controleerden om na te gaan of er in geslagen werd. Dat de vogels graag van deze slaapruidten gebruik maken was vorig jaar al gebleken, maar we wilden nu juist eens proberen te weten te komen of het steeds dezelfde vogel is, die in een kast slaapt. Ook wilden we erachter zien te komen of de vogels, die 's winters in een kast slapen er in het voorjaar ook in gaan broeden.

Het grote probleem hierbij was, hoe de vogels onderling te herkennen. Gelukkig was de Heer Buitenhuis bereid om enige avonden met ons mee te gaan om de vogels te ringen; in totaal zijn er 's avonds ruim 20 vogels gerind. Buiten de vogels die 's avonds gerind worden zijn er door de Heer Buitenhuis ook overdag verscheidene mezen in Hilverbeek gerind, maar van deze laatste categorie vonden we slechts tweemaal een koelmees 's avonds in een kast terug, terwijl het aantal gerinde exemplaren veel en veel hoger lag.

Weersinvloed:

Tijdens de controles werd steeds het weer en de temperatuur genoteerd en wanneer we deze gegevens gaan vergelijken met de aantallen slappende vogels, zien we precies het tegenovergestelde van wat we aanvankelijk verwachtten. Onze eerste gedachte was, dat met de verslechtering van de weersgesteldheid de aantallen vogels toe zou nemen in de kasten.

Het bleek echter al gauw dat dit niet waar was, er was zelfs een daling te zien. De verklaring die we hiervoor gevonden hebben is dat bij koud en ruur weer de vogels liever bij de huizen blijven en daar ook een slaapplaats vinden. Dat ons ook opviel is dat bij volle maan de bezetting groter is dan bij bewolkt weer. Onze verklaring hiervoor is dat bij volle en heldere maan de vogels beter zichtbaar zijn als ze op takken slapen en ze hierdoor eerder in een nestkast zouden gaan slapen, dan bij bewolkte hemel. Dit zijn echter slechts nog veronderstellingen.

Bij regen werd nooit gecontroleerd wegens het gevaar dat dat voor de vogels opleverde.

Op de controle van 22-11-69 was het goed weer: volle maan, licht bewolkt, matige wind en vrij warm, circa 8 à 10 graden boven nul. Op deze controle hadden we ook de grootste bezetting.

Op de controle van 3-1-70 was het ook weer goed weer; een heldere vriesnacht met twee graden vorst. Nu ook een redelijke bezetting.

Tijdens de twee volgende controles was het zwaar bewolkt en mistig met temperaturen om het vriespunt. De bezetting was maar matig.

Tijdens de controles in maart en april was het steeds wel ongeveer hetzelfde weer: 5 à 7 graden boven nul en bewolkt. Nu vallen de lage bezettingspercentages op, maar vermoedelijk spelen nu andere invloeden mee. Al de hierboven geuite veronderstellingen zijn alle nog helemaal niet zeker en de er nog uitgebreider onderzoek in de volgende jaren zullen we dan ook proberen wat meer zekerheden te verkrijgen.

De Kontroles:

In totaal werd er 9 maal gecontroleerd, hiervan was er de eerste keer nog niet in de kasten geringd, dit was de controle van 22-11-69 toen werden er 57 kasten gecontroleerd, waarvan 24 bezet waren met: 14 koolmezen, 8 pimpels, 1 grote bonte specht en 1 vogel die ontsnapte voor we konden zien wat het was. De overige controles waren op:

3-1-70: 51 kasten gecontroleerd, 17 bezet met 2 pimpels, 1 ringmus, 13 koolmezen en 1 spreeuw. Dit is 33,3% bezet.

17-1-70: 52 kasten gecontroleerd, 8 bezet met 4 koolmezen, 1 pimpel 1 grote bonte specht en 2 onbekende vogels. Dit is 15,4% bezet.

27-2-70: 44 kasten gecontroleerd, 10 bezet met 2 pimpels, 5 kool, 1 spreeuw en 1 grote bonte specht. Dit is 22,7% bezet.

14-3-70: 52 kasten gecontroleerd, 11 bezet met 10 kool en 1 spreeuw. Dit is 21,1% bezet.

20-3-70: 27 kasten gecontroleerd, 6 bezet met 3 kool, 1 pimpel en 2 grote bonte spechten. Dit is 22,2% bezet.

22-3-70: 20 kasten gecontroleerd, 4 bezet met 2 koolmezen, 1 pimpel en 1 spreeuw. Dit is 20% bezet.

30-3-70: 50 kasten gecontroleerd, 9 bezet met 6 koolmezen en 3 spreeuwen. Dit is 18% bezet.

4-4-70: 20 kasten gecontroleerd, 4 bezet met 1 spreeuw en 3 koolmezen. Dit is 20 % bezet.

Resultaten:

We zullen nu laten zien wat de geringde vogels gedaan hebben vanaf het moment waarop ze geringd werden, tenminste voor zover door ons is vastgesteld.

Ringnr. S 342282 Koolmees	Op 22-11-69 geringd in kast 2 gevonden, daarna niet meer teruggezien.
Ringnr. S 342331 Koolmees	Op 3-1-70 in kast 5 gezien en daarna niet weer.
Ringnr. S 342332 Pimpel	Op 3-1-70 in kast 6 geringd en daarna niet meer teruggezien.
Ringnr. S 342333 Koolmees	Op 3-1-70 in kast 8 geringd, op 17-1 weer in 8 gevonden, op 27-2 in kast 24, op 14-3 in kast 7a en op 30-3 weer in 8.
Ringnr. S 342334 Koolmees	Op 3-1-70 in kast 24 geringd, daarna niet meer gezien.
Ringnr. S 342335 Koolmees	Op 3-1-70 in kast 25 geringd, op 17-1 in kast 24 en daarna niet meer.
Ringnr. S 342336 Pimpel	Op 3-1-70 in kast 29 geringd, op 17-1 in 28, op 27-2 in 30 en daarna niet meer.
Ringnr. S 342337 Koolmees	Op 3-1-70 in kast 30 geringd, daarna niet meer gezien.
Ringnr. S 342338 Koolmees	Op 3-1-70 in kast 32 geringd, op 14-3 in 35, op 20-3 in 36, en op 30-3 en 4-4 weer in kast 36.
Ringnr. S 342339 Koolmees	Op 3-1-70 in kast 35 geringd, op 17-1 en 14-3 in 36 teruggevonden.
Ringnr. S 342340 Ringmus	Op 3-1-70 in kast 36 geringd, dan niet meer
Ringnr. S 342341 Koolmees	Op " " 38 "
Ringnr. S 342342 Koolmees	Op " " 39 "
Ringnr. S 342343 Koolmees	Op " " 40 "
Ringnr. S 342344 Koolmees	Op " " 42 "
Ringnr. S 342345 Koolmees	Op " " 43 "
Ringnr. S 342346 Koolmees	Op " " 45 "
Ringnr. S 432918 Pimpel	Op 20-3-70 " 30 "

Ringnr. B 191123 Koelmees Op 20-3-70 in kast 25 gerind, daarna op
4-4 in 25.
Ringnr. B 191124 Koelmees Op 20-3-70 " 39 " ,dan niet meer
Ringnr. 286775 Gr.Bente Specht.
Op 20-3-70 gerind in kast 24, daarna
niet meer.

Van al deze vogels zijn slechts diegenen voor ons van belang, die
meer dan één keer door ons zijn gevangen. Dit zijn er slechts 5!
Deze vogels zijn of in dezelfde kast teruggevangen of in een nest-
kast die er vlak bij ligt. De andere vogels zijn of op doortrek
of zijn door onbekende oorzaak weggebleven.

Conclusie:

Gezien de nog weinig bruikbare gegevens is het nog te vroeg om
een conclusie te trekken. Het enige wat er te zeggen valt, is
dat er 's winters in Hilvorbek mezen zijn, die daar in nestkasten
slapen en later weer weertrekken en dat er mezen zijn, die tot een
vaste populatie behoren, die 's winters in kasten slapen en er in
het voorjaar in broeden, dit laatste was bij twee koelmezen het
geval.

De r nog uitgebreider onderzoek op langere termijn moeten er re-
sultaten kunnen komen

P. Molenback P. Blot

-.--.-.-.-.-.-.-.-.-.-

WAARNEMINGEN BUITEN HET GOOI

Frater	20 ex.	23-11-71	tussen Mulderberg en Pampushaven
Dwergmeeuw	8 ex.	7-11-71	haven voor Blocq v.Kuffeler ¹⁾
Roodhalsfuut	2 ex.	31-10-71	Pampushaven
Sneeuwgorst	20 ex.	23-11-71	Pampushaven
Pareldaiker	1 ex.	23-11-71	Pampushaven

Alle waarnemingen gedaan door W.J.R. de Wijs.

¹⁾ W.J.R. de Wijs + Mw. de Wijs + J. Keeslag.

-.--.-.-.-

ZWANEN IN HET GOOI MEER

Een groot aantal Fiebbel-, Kleine en Wilde Zwanen houdt
momenteel verblijf in het Gooi- en Eemmeer.
Schattingen van het aantal lopen uiteen van enkele
honderden tot ruim duizend exemplaren.
Verondersteld wordt, dat door de sterke verontreiniging
van het Veluwemeer, het fonteinkruid, een belangrijke
voedselbron voor deze zwanen, veel te lijden heeft gehad.
Hierdoor zouden de zwanen gedwongen zijn zich te con-
centreren in het Gooi- en Eemmeer.

-.--.-.-.-